

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 992

van **CARMEN RYHEUL**

datum: 4 augustus 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Ventilus - Compensatieregeling (2)

In haar antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 673 van 19 april 2023 stelde de Vlaamse minister van Omgeving dat de vraag van de Vlaamse Regering naar een verruimde compensatieregeling in het Ventilusdossier vanuit de federale overheid voor verdere bespreking werd doorverwezen naar de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) (als regulator) en Elia (als uitvoerder).

Verder stelde de minister dat haar kabinet beide organen al contacteerde met het oog op het bekomen van verder nieuws over dat onderwerp, maar dat de gesprekken daarover op dat ogenblik "nog volop lopende" waren.

1. Kan de Vlaamse minister van Omgeving, nu de Vlaamse Regering eerder uitdrukkelijke stelde dat de door haar voorgestelde uitgebreide compensatieregeling een voorwaardelijke randvoorwaarde is om het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) Ventilus goed te keuren, weergeven wat de huidige stand van zaken is van die compensatieregeling-eis van de Vlaamse Regering?
2. Daarnaast is er nog altijd geen duidelijkheid voor de landbouwers over de compensaties voor de rechtstreekse impact door de hoogspanningslijn Ventilus. Er wordt verwezen naar de verouderde protocolovereenkomst [\[1\]](#) van 05 september 2012 tussen Elia, Boerenbond en het Algemeen Boerensyndicaat. Daarin zijn vergoedingen opgenomen voor werfschade en onderhoud tijdens de exploitatie maar is geen enkele vergoeding opgenomen voor onder meer:
 - a) de productievermindering van melkkoeien die gestald zijn of grazen onder of nabij een hoogspanningsverbinding;
 - b) de betaling van de dierenartskosten voor de behandeling van submastitis bij koeien die gestald zijn of grazen onder of nabij een hoogspanningsverbinding en de kosten voor de ontsmetting van stallen en de verplaatsing, ophaling en verwerking van dode koeien met klinische mastitis;
 - c) de kosten voor verminderde productiviteit en de toegenomen sterfte van kippen, konijnen, varkens, schapen, runderen en andere slachtdieren die gekweekt worden onder of nabij een hoogspanningsverbinding;
 - d) een schadevergoeding voor de beperkingen van het houden van melkvee en ander vee bij teveel beïnvloeding van de gezondheid van de dieren door elektrische en magnetische velden komende van de hoogspanningslijnen en de beïnvloeding van de luchtwassers.

Die toekomstige mogelijke impact staat onder meer vermeld in het ontwerp van de plan-Milieueffectenraportage van het GRUP Ventilus (bladzijde 370 e.v.) waarin ook staat op bladzijde 378 dat die protocolovereenkomst momenteel wordt vernieuwd.

Bovendien hebben rechtbanken in Frankrijk al meermaals het oorzakelijk verband met bovengrondse hoogspanningslijnen op wisselstroom bevestigd.

3. Zal de minister de vernieuwing van de huidige verouderde protocolovereenkomst aan Elia opleggen als bindende voorwaarde om het GRUP Ventilus definitief te kunnen goedkeuren?
4. Zal de minister Elia verplichten om de huidige verouderde protocolovereenkomst te actualiseren en onder meer van bovenstaande compensaties te voorzien of zal zij een compensatieregeling uitwerken om vanuit de Vlaamse overheid alle veroorzaakte impact door het GRUP Ventilus te vergoeden die niet in de geldende protocolovereenkomst wordt opgenomen?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Jan Jambon (413), Zuhair Demir (992)

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 992 van 4 augustus 2023

van **CARMEN RYHEUL**

1. De gesprekken over de verruimde compensatieregeling met Elia en de CREG zijn nog lopende. Voor de Vlaamse Regering is een verruimd compensatiebeleid een uitdrukkelijke voorwaarde voor de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) Ventilus. Het proces van het GRUP kan intussen wel verder worden gezet. Op 7 juli 2023 heeft de Vlaamse Regering beslist over de voorlopige vaststelling van dit GRUP. Intussen is ook het openbaar onderzoek opgestart en kunnen alle betrokkenen een bezwaar indienen of opmerkingen maken.

- 2-4. De verschillende landbouwfederaties (Boerenbond en ABS) en Elia hebben intussen een akkoord bereikt en het bestaande landbouwprotocol geactualiseerd. Het werd ondertekend door Elia en de landbouwfederaties in de zomer van 2023. De onderhandelingen in het kader van dit landbouwprotocol gebeurden tussen de vertegenwoordigers van de landbouwsector en Elia. Het betreft een verruiming van het eerdere landbouwprotocol met onder andere een update van de teeltopbrengsten, de vergoedingen voor het onderhoud van de mastvoeten, de waardering van de landbouwgronden op basis van de notariële barometer, de omgang met precisielandbouw, enz. Het nieuwe landbouwprotocol is publiek beschikbaar en kan worden teruggevonden op de website van Elia onder 'landbouwers': <https://www.elia.be/nl/duurzaamheid/participation-communautaire/compensation-measures>